

Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu

**Analiza efektywności i skuteczności
organizacji szkoleń, uwzględniająca analizę
ankiet wypełnianych przez uczestników
szkolenia w 2013 roku**

Oświęcim, kwiecień 2014

Zgodnie z § 84 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2010r. Nr 177, poz. 1193 z późn. zm.) powiatowy urząd pracy dokumentuje działania związane z organizacją szkoleń. Dokumentacja ta obejmuje m. in. opracowania zawierające analizę skuteczności i efektywności organizacji szkoleń, uwzględniające wskaźniki, o których mowa w §83, oraz analizę ankiet wypełnianych przez uczestników szkolenia.

I. Analiza efektywności i skuteczności organizacji szkoleń w 2013 roku

Zgodnie z § 83 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy powiatowy urząd pracy dokonuje analiz skuteczności i efektywności organizacji szkoleń, uwzględniając następujące wskaźniki:

1. liczbę i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia;
2. liczbę i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według: kryterium statusu w rozumieniu ustawy, płci, wieku, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania i przynależności do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
3. liczbę i odsetek osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu;
4. koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkoleń;
5. przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt osobogodziny szkolenia;
6. liczbę i odsetek osób, które zdały egzamin, uzyskały licencję, ukończyły szkolenie sfinansowane z pożyczki szkoleniowej lub ukończyły studia podyplomowe, w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie;
7. liczbę i odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zdaniu egzaminu, uzyskaniu licencji, ukończeniu szkolenia finansowanego z pożyczki szkoleniowej oraz po ukończeniu studiów podyplomowych.

Ogółem na różnego rodzaju szkolenia organizowane w okresie od 01.01.2013 roku do 31.12.2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu skierował **334 osoby**, w tym **3 osoby** pobierające rentę szkoleniową oraz **72 osoby** uczestniczące w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

PUP organizował szkolenia w systemie indywidualnym i grupowym. Warunkiem skierowania na szkolenie indywidualne było wykazanie celowości odbycia takiego szkolenia w formie np. uprawdopodobnienia, czyli deklaracji pracodawcy, iż po ukończeniu wskazanego kursu zatrudni on bezrobotnego (na okres co najmniej 6 miesięcy po zakończeniu kursu) lub przedstawienie biznes planu i deklaracji podjęcia własnej działalności gospodarczej.

1. Liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia – wskaźnik skuteczności szkolenia

Tabela nr 1

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Szkolenia grupowe</i>	<i>Szkolenia indywidualne w tym PFRON</i>	<i>Razem</i>
Liczba osób, które rozpoczęły szkolenie	148	186	334
Liczba osób przeszkolonych (w tym osoby rozpoczynające szkolenia w 2012r.)	143	185 (w tym 2012r.)	328 (w tym 2012r.)

Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym (w tym osoby rozpoczynające szkolenia w 2012r.)	143	176 (w tym 2012r.)	319 (w tym 2012r.)
--	-----	-----------------------	-----------------------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Nie ukończyło szkoleń 9 osób. Powodem nieukończenia kursów było podjęcie pracy - 2 osoby, choroba udokumentowana orzeczeniem lekarskim – 4 osoby, przerwanie szkolenia z winy bezrobotnego – 2 osoby oraz przerwanie szkolenia ze względów zdrowotnych – 1 osoba. Ponadto 1 osoba jest w trakcie szkolenia, które skończy się w 2014r.

Spośród 169 szkoleń kończących się egzaminem, zaledwie 9 osób nie uzyskało uprawnień – 3 osoby nie zdały egzaminu na licencję pracownika ochrony fizycznej, 6 osób nie zdało egzaminu w zakresie kursu prawa jazdy.

2. Liczba i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według: kryterium statusu w rozumieniu ustawy, płci, wieku, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania i przynależności do grupy szczególnego ryzyka na rynku pracy

2.1. Osoby przeszkolone – podział według statusu w rozumieniu ustawy

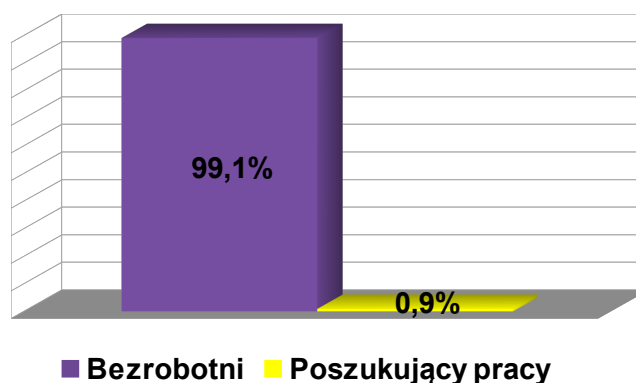
Tabela nr 2

<i>Status</i>	<i>Liczba</i>	<i>Wartość w %</i>
<i>Bezrobotny</i>	325	99,09
<i>Poszukujący pracy</i>	3	0,91
Ogółem	328	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Wśród wszystkich przeszkolonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu w 2013 roku osoby posiadające status bezrobotnego stanowiły dominującą grupę.

Wykres nr 1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

2.2. Osoby przeszkolone – podział ze względu na płeć

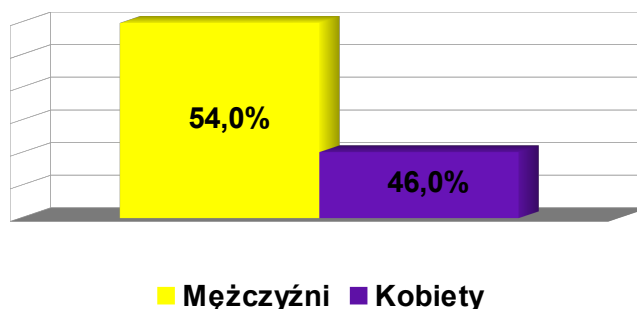
Tabela nr 3

<i>Płeć</i>	<i>Liczba</i>	<i>Wartość w %</i>
<i>Mężczyźni</i>	177	53,96
<i>Kobiety</i>	151	46,04
Ogółem	328	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Spośród osób, które ukończyły szkolenia licznějšíą grupę, tj. 54,24%, stanowili mężczyźni.

Wykres nr 2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

2.3. Osoby przeszkolone – podział ze względu na wiek

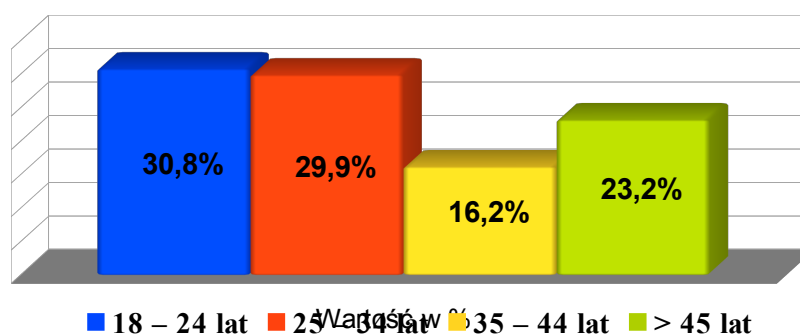
Tabela nr 4

Ogółem	Wiek			
	18 – 24	25 – 34	35 – 44	> 45
328	101	98	53	76
Wartość w %	30,79	29,88	16,16	23,17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

W omawianym okresie sprawozdawczym najliczniejszą grupę przeszkolonych stanowili przedstawiciele najmłodszej grupy wiekowej tj. 18–24 lat oraz osoby w przedziale wiekowym 25–34 lat. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 35–44 lat, korzystały one ze szkoleń najrzadziej w stosunku do wszystkich skierowanych.

Wykres nr 3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

2.4. Osoby przeszkolone – podział ze względu na poziom wykształcenia

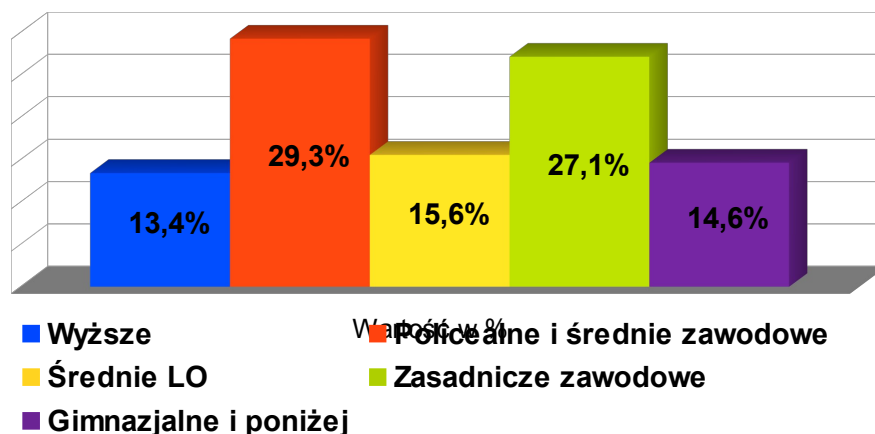
Tabela nr 5

Ogółem	Wykształcenie				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie LO	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
328	44	96	51	89	48
Wartość w %	13,41	29,27	15,55	27,14	14,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Najliczniejszą grupę wśród osób, które ukończyły szkolenie w 2013 roku stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Blisko połowę mniejszą grupę osób przeszkolonych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, a także średnim LO. Najmniej przeszkolono osób z wykształceniem wyższym.

Wykres nr 4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

2.5. Osoby przeszkolone – podział ze względu na miejsce zamieszkania

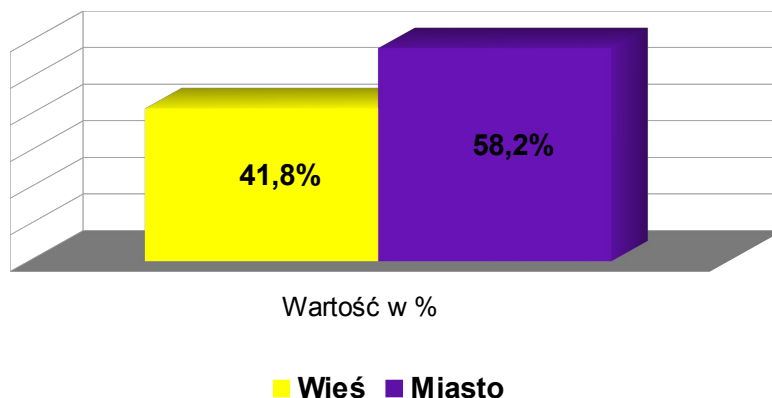
Tabela nr 6

Ogółem	Miejsce zamieszkania	
	wieś	miasto
328	137	191
Wartość w %	41,77	58,23

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

W 2013 roku mieszkańcy miast chętniej korzystali z oferty szkoleniowej PUP w Oświęcimiu.

Wykres nr 5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

2.6. Przynależność do grupy szczególnego ryzyka na rynku pracy

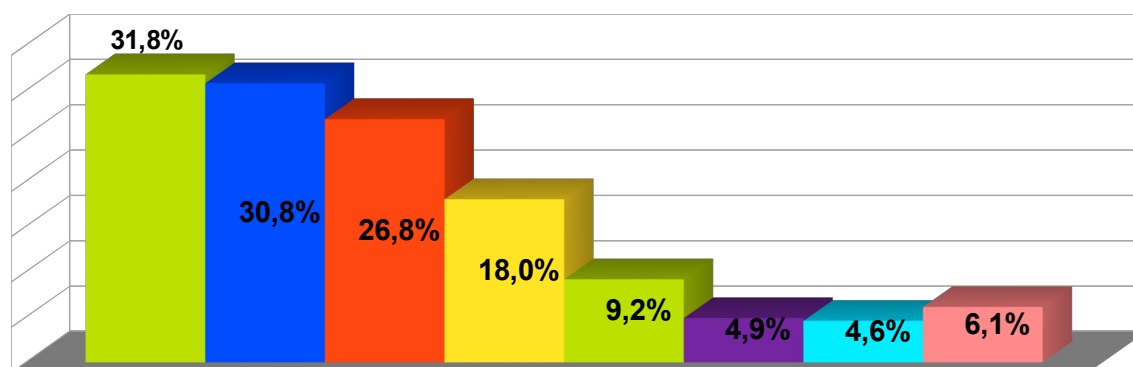
Tabela nr 7

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba osób</i>	<i>Wartość w % z ogółu osób, które ukończyły szkolenia (328)</i>
bezrobotni do 25 roku życia	101	30,79
osoby długotrwale bezrobotne	104	31,71
bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	88	26,83
bezrobotni powyżej 50 roku życia	59	17,99
bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	30	9,15
bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	16	4,88
niepełnosprawni	15	4,57
bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	2	0,61

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Największą grupę spośród osób, które zostały przeszkolone w 2013 roku stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – 31,71% jak również osoby bezrobotne do 25 roku życia (30,79%). Liczną grupę stanowiły także osoby bez kwalifikacji zawodowych (26,83%).

Wykres nr 6

- Osoby długotrwale bezrobotne
- Bezrobotni do 25 roku życia
- Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych
- Bezrobotni powyżej 50 roku życia
- Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka
- Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia
- Niepełnosprawni
- Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

3. Liczba i odsetek zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkoleń

Spośród grupy **328 osób**, które ukończyły szkolenia w 2013 roku, na podstawie badania przeprowadzonego w kwietniu br., **105** osób zostało wyłączonych z ewidencji tutejszego urzędu pracy, co dało efektywność **32,01%**.

- szkolenia w trybie grupowym: – wskaźnik efektywności wyniósł **13,29%**
– **19** osób podjęło pracę na 143, które ukończyło szkolenia
- szkolenia w trybie indywidualnym: – wskaźnik efektywności wyniósł **46,49%**
– **86** osób podjęło pracę na 185, które ukończyły szkolenia

3.1. Analiza efektywności szkoleń indywidualnych zakończonych w 2013 roku

Tabela nr 8: Szkolenia indywidualne z Funduszu Pracy w 2013 roku (osoby, które ukończyły szkolenia w tym bezrobotni, którzy rozpoczęli szkolenia w 2012 roku):

Lp.	Nazwa szkolenia	Ilość osób	Praca	Udział %
1	Dróżnik przejazdowy	3	3	100
2	Manewrowy	2	2	100
3	Kurs instruktora tańca	1	1	100
4	Kurs krawiectwa z projektowaniem ubioru	1	1	100
5	Kurs kosmetyczny	1	1	100
6	Kompleksowe projektowanie 3D w produktach Autodeskowych	1	1	100
7	Monter rusztowań budowlano – montażowych metalowych	1	1	100
8	Kurs przygotowujący do egzaminu kwalifikacyjnego na stanowisku eksploatacji do 1 kV – grupa I	1	1	100
9	Transport drogowy taksówką	1	1	100
10	AutoCAD – poziom zaawansowany	1	1	100
11	Szkolenie okresowe kierowców w zakresie przewozu rzeczy	1	1	100
12	Operator ładowarki, koparko-ładowarki, koparki	8	8	100
13	Kurs instruktora rekreacji ruchowej specjalność jazda konna	1	1	100
14	Spawanie MAG, MIG, TIG, gazowe	13	12	92,31
15	Operator wózków jezdniowych	3	2	66,67
16	Operator/programista obrabiarek CNC	2	1	50
17	Pracownik ochrony fizycznej I, II stopnia	11	5	45,45
18	Kwalifikacja wstępna do wykonywania przewozu rzeczy/osób	32	13	40,63
19	Prawo jazdy kat. C, C+E, D po B	20	3	15
20	Kurs księgowości od podstaw do samodzielnego księgowego	2	0	0
21	Magazynier	2	0	0
22	Bukieciarz	1	0	0
23	Nowoczesny sprzedawca	1	0	0
24	Specjalista ds. pozyskiwania funduszy unijnych	1	0	0
25	Kurs obsługi aplikacji Autodesk dedykowanych dla branży architektoniczno – budowlanej: Revit, 3ds Max Design	1	0	0
26	Magazynier (bez obsługi wózków jezdniowych)	1	0	0
27	Szkolenie z podstaw rysunku i tatuowania	1	0	0
28	Operator podestów ruchomych na podwoziu samochodowym	1	0	0
29	Brukarz	1	0	0
Ogółem:		116	59	50,86

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Efektywność zatrudnieniowa po szkoleniach indywidualnych wyniosła **50,86%**.

Tabela nr 9: Szkolenia indywidualne z Funduszu Pracy Rezerwa Ministra dla osób zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (osoby, które ukończyły szkolenia)

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa szkolenia</i>	<i>Ilość osób</i>	<i>Praca</i>	<i>Udział %</i>
1	Manewrowy	3	3	100
2	Kwalifikacja wstępna do wykonywania przewozu osób	1	1	100
3	Auditor wiodący systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO 27001:2007 (Akredytacja IRCA)	1	1	100
4	Spawanie MAG, TIG	9	7	77,78
5	Szkolenie okresowe kierowców w zakresie przewozu rzeczy	4	2	57,14
6	Operator koparko – ładowarki, spycharki	14	8	50
7	Prawo jazdy kat. C, C+E	3	1	33,33
8	Kurs księgowości od podstaw do samodzielnego księgowego	4	1	25
9	Pracownik kadrowo płacowy	5	1	20
10	Operator wózków jezdniowych	8	1	12,5
11	Magazynier z obsługą komputera i obsługą wózków jezdniowych	3	0	0
12	Nowoczesny sprzedawca	2	0	0
13	Operator/programista obrabiarek CNC	1	0	0
14	Magazynier	1	0	0
Ogółem:		59	26	44,07

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Efektywność zatrudnieniowa po szkoleniach indywidualnych zorganizowanych dla osób zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników wyniosła **44,07%**.

Tabela nr 10: Szkolenia indywidualne z Funduszu Pracy Rezerwa Ministra dla osób powyżej 50 roku życia pozostających w rejestrze bezrobotnych co najmniej 6 miesięcy

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa szkolenia</i>	<i>Ilość osób</i>	<i>Praca</i>	<i>Udział %</i>
1	Nowoczesny sprzedawca	3	1	33,33
2	Opiekunka domowa	2	0	0
3	Magazynier	1	0	0
4	Archiwista	1	0	0
5	Spawanie TIG (stale wysokostopowe)	1	0	0
6	Szkolenie okresowe kierowców w zakresie przewozu osób	1	0	0
7	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	1	0	0
Ogółem:		10	1	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Efektywność zatrudnieniowa po szkoleniach indywidualnych finansowanych z FP Rezerwa Ministra dla osób powyżej 50 roku życia pozostających w rejestrze bezrobotnych co najmniej 6 miesięcy wyniosła **10%** (1 osoba podjęła pracę).

Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu w 2013 roku organizował także **szkolenia grupowe** zgodnie z kierunkami szkoleń zatwierdzonymi przez Powiatową Radę Zatrudnienia. Plany szkoleń grupowych opracowywane są w oparciu o prognozy w zakresie zapotrzebowania na rynku pracy, potrzeby szkoleniowe bezrobotnych i innych uprawnionych (niepełnosprawni). W 2013 roku szkolenia grupowe ukończyły **143 osoby**.

Organizacja szkolenia odbywa się na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy, a instytucją szkoleniową, posiadającą wpis do rejestru instytucji szkoleniowych prowadzony przez wojewódzki urząd pracy. Wybór instytucji szkoleniowej dokonywany jest zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, a także z Zasadami oraz kryteriami wyboru instytucji szkoleniowych, którym zostanie zlecone lub powierzone przeprowadzenie szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy w PUP w Oświęcimiu.

Szkolenia grupowe były realizowane w ramach środków pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Pracy (szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy).

3.2. Analiza efektywności szkoleń grupowych zakończonych w 2013 roku

Tabela nr 11: Szkolenia grupowe EFS 6.1.3 AZ (osoby, które ukończyły szkolenia):

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa szkolenia</i>	<i>Ilość osób</i>	<i>Praca</i>	<i>Udział %</i>
1	Spawanie MAG-MIG	9	5	55,56
2	Magazynier	9	2	22,22
3	Operator koparko – ładowarki w klasie III	10	2	20
4	Nowoczesny sprzedawca	30	5	16,67
5	Pracownik kadrowo – płacowy	15	2	13,33
Ogółem:		73	16	21,92

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Efektywność zatrudnieniowa po w/wym. szkoleniach wyniosła **21,92%**.

Tabela nr 12: Szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (osoby, które ukończyły szkolenia):

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa szkolenia</i>	<i>Ilość osób</i>	<i>Praca</i>	<i>Udział %</i>
1	Szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy	70	2	2,86
Ogółem:		70	3	4,29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Efektywność szkoleń w Klubie Pracy wyniosła **4,29%**.

4. Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkoleń

Koszt ukończonych szkoleń w 2013 roku wyniósł – **842.767,64 złotych**

Ilość osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy od daty ukończenia szkoleń – **105 osób**

Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych – **8.026,36 złotych**

Wyliczono jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń zakończonych w 2013r. do liczby osób zatrudnionych w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia.

5. Przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt osobogodziny szkolenia

Przeciętny koszt szkolenia – 2.569,41 zł (uwzględniając koszty i osoby uczestniczące w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy szkolenia)

Przeciętny koszt szkolenia – 3.086,59 zł (nie uwzględniając kosztów i osób uczestniczących w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy)

Na organizację szkoleń ukończonych w 2013 roku wydatkowano **842.767,64 zł** (uwzględniono wszystkie poniesione wydatki, czyli koszty kursów, egzaminy oraz stypendia szkoleniowe), w tym:

FP 439.391,38 zł

EFS 202.809,56 zł

PFRON 895,65 zł (kwota zobowiązań szkolenia zakończonego w 2012r.)

FP RM ZW 166.021,05 zł

FP RM 50+ 33.650,00 zł

Przeciętny koszt szkolenia jednej osoby bez stypendium szkoleniowego wyniósł – **1.366,36 zł** (uwzględniając koszty i osoby uczestniczące w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy szkolenia)

Przeciętny koszt szkolenia jednej osoby bez stypendium szkoleniowego wyniósł – **1.734,81 zł** (nie uwzględniając kosztów i osób uczestniczących w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy szkolenia)

Przeciętny koszt osobogodziny – 11,56 zł (uwzględniając koszty i osoby uczestniczące w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy szkolenia)

Przeciętny koszt osobogodziny – 14,68 zł (nie uwzględniając kosztów i osób uczestniczących w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy szkolenia)

Przeciętny koszt osobogodziny został obliczony w oparciu o należność instytucji szkoleniowej uwzględniając ilość osób oraz czas trwania szkolenia w godzinach, określonych w programie szkolenia stanowiącym załącznik do umowy szkoleniowej.

6. Liczba i odsetek osób, które zdały egzamin, uzyskały licencję, ukończyły szkolenie sfinansowane z pożyczki szkoleniowej ukończyły studia podyplomowe, w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie

- ⤴ liczba i odsetek osób, które ukończyły dofinansowane studia podyplomowe w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie

brak działań w 2013 roku

- ⤴ liczba i odsetek osób, które zdały sfinansowany egzamin lub uzyskały sfinansowaną licencję

brak działań w 2013 roku

- ⤴ liczba i odsetek osób które, ukończyły szkolenie sfinansowane z pożyczki szkoleniowej

brak działań w 2013 roku

II. Analiza ankiet wypełnianych przez uczestników szkolenia w 2013 roku

Zgodnie z § 84 ust. 2 pkt. 12 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2010r. Nr 177, poz. 1193 z późn. zm.) dokumentacja organizacji szkoleń prowadzonych przez powiatowy urząd pracy obejmuje m.in. analizę ankiet wypełnianych przez uczestników szkolenia.

Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu przedstawia opracowanie sporządzone na podstawie ankiet wypełnionych przez uczestników po zakończonych szkoleniach. W okresie od 01.01.2013r. do 31.12.2013r. zakończyło szkolenia 328 osób (w tym 5 osób, które rozpoczęły szkolenia w 2012r.). W grupie 328 osób przeszkolonych jest 185 osób po szkoleniach indywidualnych oraz 143 osoby po szkoleniach grupowych (70 osób po szkoleniach z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, które nie wypełniają ankiet).

Każdy uczestnik szkolenia po ukończeniu kursu wypełnił anonimową ankietę ewaluacyjną dotyczącą szkolenia. Kwestionariusz zawiera 9 pytań, w tym 7 zamkniętych i 2 otwarte. W pierwszych trzech pytaniach ankiety respondenci wystawiali ocenę w skali od 1 do 5 (1 – ocena najniższa, 5 – ocena najwyższa), w dwóch kolejnych odpowiadali na pytania TAK lub NIE, w następnym pytaniu wskazywali jakie było tempo zajęć (za szybkie, w sam raz, za wolne) oraz stwierdzali czy tematyka zajęć spełniła ich oczekiwania w pełni, częściowo czy nie za bardzo. Natomiast ostatnie dwa pytania otwarte brzmiały następująco: "Co Pana/Pani zdaniem w programie zajęć było najciekawsze?" oraz "Co Pana/Pani zdaniem należałoby zmienić?". Analiza kwestionariuszy ma na celu ocenę jakości szkolenia.

W tabeli poniżej przedstawiono tematykę szkoleń grupowych zrealizowanych w 2014 roku oraz liczbę uczestników, którzy ukończyli szkolenia.

Tabela 13: Tematy szkoleń grupowych.

Tematyka szkoleń grupowych	Liczba osób
Operator urządzeń przemysłu chemicznego	20
Pracownik kadrowo – płacowy	10
Magazynier	9
Nowoczesny sprzedawca	10
Spawanie TIG	10
Razem	59

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Na podstawie ankiet ze szkoleń "Nowoczesny sprzedawca" można stwierdzić, iż prawie wszyscy uczestnicy nabyli wiadomości i umiejętności w wystarczającym stopniu. Również dla zdecydowanej większości kursantów wykładowca okazał się pomocny w opanowaniu zagadnień poruszanych na szkoleniu. Zdecydowana większość ankietowanych (93%) oceniła pozytywnie przydatność otrzymanych materiałów szkoleniowych. Wszystkim uczestnikom szkoleń odpowiadała forma prowadzonych zajęć (sposób przekazywania informacji, ich jasność, zrozumiałość i przystępność), a także dla wszystkich ankietowanych liczba godzin szkolenia była wystarczająca. Dla większości (90%) uczestników szkolenia tempo kursu było w sam raz, jednak dla kilku osób było ono zbyt wolne (10%). Tematyka zajęć spełniała oczekiwania ankietowanych. Dla zdecydowanej większości uczestników kursów najciekawsza w programie zajęć szkolenia była obsługa kasy fiskalnej (85%) oraz komputera (36%). Ankietowani w większości nie wprowadziliby zmian.

Wszyscy ankietowani, którzy brali udział w szkoleniu "Pracownik kadrowo – płacowy" nabyli wiadomości i umiejętności w wystarczającym stopniu. Dla zdecydowanej większości respondentów wykładowca okazał się pomocny w opanowaniu zagadnień poruszanych na kursie. Cała grupa oceniła pozytywnie przydatność wykorzystanych materiałów dydaktycznych oraz formę prowadzonych zajęć. Dla ponad połowy (60%) respondentów liczba godzin szkolenia była wystarczająca. Zdecydowanej większości (86%) ankietowanych odpowiadało tempo prowadzonych zajęć dydaktycznych. Prawie dla połowy kursantów najciekawsza w programie szkolenia była praca przy komputerze. Opiniodawcy w większości nie mieli zastrzeżeń co do kursu, jednak prawie połowa (46%) uczestników kursu, wskazała potrzebę zwiększenia liczby godzin praktycznych.

Na podstawie ankiet ze szkolenia "Magazynier" można stwierdzić, iż wszyscy uczestnicy nabyli wiadomości i umiejętności w wystarczającym stopniu oraz ocenili pozytywnie pomoc wykładowcy w opanowaniu zagadnień poruszanych na zajęciach. Wszyscy respondenci ocenili pozytywnie przydatność otrzymanych materiałów dydaktycznych oraz formę prowadzonych zajęć. Żaden z uczestników kursu nie miał zastrzeżeń co do liczby godzin szkolenia. Wszyscy opiniodawcy byli zadowoleni z tempa prowadzonych zajęć. Dla ponad połowy ankietowanych najciekawsze w programie zajęć były zajęcia praktyczne. Zdecydowana większość respondentów nie wprowadziłaby żadnych zmian.

Wszyscy uczestnicy szkolenia "Operator koparko – ładowarki w klasie III" nabyli umiejętności i wiadomości w wystarczającym stopniu. Wykładowcy dla wszystkich okazali się bardzo pomocni. Materiały dydaktyczne wykorzystane do przeprowadzenia zajęć spełniły oczekiwania większości kursantów (80%) i zostały ocenione jako przydatne. Wszystkim uczestnikom kursu odpowiadała forma prowadzonych zajęć, liczba godzin kursu oraz tempo prowadzonych zajęć. Dla wszystkich respondentów tematyka zajęć w pełni spełniała oczekiwania.

Dla prawie połowy opiniodawców najciekawsze w programie szkolenia były zajęcia praktyczne. Zdecydowana większość ankietowanych nie wprowadziłaby żadnych zmian.

Większość (około 78%) uczestników szkolenia "Spawanie MAG, MIG" w wypełnianych ankietach wykazała, że w pełni nabyli wiadomości i umiejętności z kursu. Wykładowcy w pełni pomogli opanować wszystkim kursantom zagadnienia związane z tematyką szkolenia. Żaden z respondentów nie miał zastrzeżeń co do materiałów dydaktycznych wykorzystanych na kursie, formy prowadzonych zajęć oraz liczby godzin szkolenia. Również tempo prowadzonych zajęć było dla wszystkich respondentów w sam raz. Dla ponad połowy (55%) badanych najciekawsze w programie kursu były zajęcia praktyczne. Prawie połowa ankietowanych nie wprowadziłaby żadnych zmian.

W tabeli poniżej przedstawiono tematykę szkoleń indywidualnych zrealizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu w 2013 roku wraz z podziałem na liczbę osób w każdej z nich uczestniczących.

Tabela 14: Tematy szkoleń indywidualnych.

Tematyka szkoleń indywidualnych	Liczba osób
Kwalifikacja wstępna	33
Spawanie MAG, MIG, TIG, gazowe	23
Prawo jazdy kat. C, C+E, D po B, D po C	23
Operator koparki, ładowarki, spycharki, koparko-ładowarki	22
Pracownik ochrony fizycznej I, II stopnia	12
Operator wózków jezdniowych	11
Magazynier, Magazynier (bez obsługi wózków jezdniowych), Magazynier z obsługą komputera i obsługą wózków jezdniowych	8
Szkolenie okresowe kierowców w zakresie przewozu rzeczy/osób	6
Kurs księgowości od podstaw do samodzielnego księgowego	6
Nowoczesny sprzedawca	6
Pracownik kadrowo – płacowy	5
Manewrowy	5
Operator obrabiarek CNC	3
Dróżnik przejazdowy	3
Opiekunka domowa	2
Razem	168

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Oświęcim

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu zorganizował takie szkolenia indywidualne jak: Bukieciarz, Kurs przygotowujący do egzaminu kwalifikacyjnego na stanowisku eksploatacji do 1 kV – grupa I, AutoCAD poziom zaawansowany, Kurs obsługi aplikacji Autodesk dedykowanych dla branży architektoniczno-budowlanej: Revit, 3ds Max Design, Kompleksowe projektowanie 3D w produktach Autodeskowych, Monter rusztowań budowlano – montażowych metalowych, Operator podestów ruchomych na podwoziu samochodowym, Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy unijnych, Kurs instruktora tańca, Szkolenie z podstaw rysunku i tatuowania, Kurs krawiectwa z projektowaniem ubioru, Transport

drogowy taksówką, Kurs instruktora rekreacji ruchowej specjalność jazda konna, Auditor wiodący systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO 27001:2007 (Akredytacja IRCA), Archiwista, Kurs kosmetyczny, Brukarz.

Na podstawie analizy ankiet szkoleń indywidualnych, można zauważyć, iż ankietowani w pełni nabyli wiadomości i umiejętności po ukończeniu szkolenia, a wykładowcy okazali się bardzo pomocni w opanowaniu tematyki zajęć. Wszyscy ocenili pozytywnie przydatność materiałów dydaktycznych. Tempo i tematyka zajęć spełniła oczekiwania opiniodawców. Dla większości osób, które uczestniczyły w szkoleniach, najciekawsze były zajęcia praktyczne. Respondenci w większości nie wprowadziliby zmian.

Wnioski

Biorąc pod uwagę powyższe dane można zauważyć, iż 105 osób (32,01%) spośród 328, które ukończyły szkolenia zostało zatrudnionych w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu kursu. Według obowiązujących wymogów efektywność szkoleń liczona jest w okresie 3 miesięcy od daty ukończenia szkolenia (w przedstawionej analizie od zakończenia niektórych szkoleń nie upłynęły jeszcze 3 m-ce).

Szkolenia grupowe (z uwzględnieniem szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy) cechują się niższą efektywnością niż szkolenia indywidualne (szkolenia grupowe – 13,29%, szkolenia indywidualne – 46,49%). Wyłączając ze szkoleń grupowych szkolenia w Klubie Pracy, efektywność zatrudnieniowa po szkoleniach grupowych kształtuje się na nieco wyższym poziomie i wynosi 21,92%. Osoby zgłaszające się na tę formę wsparcia, często jedynie zauważają oferty pracy powiązane z tematyką szkolenia lub wierzą, iż po takim szkoleniu szybciej uda im się znaleźć pracę. Ponadto osoby biorące udział w szkoleniach grupowych rzadko mają już pracodawcę, który zatrudni ich po odbyciu kursu, a średni czas poszukiwania zatrudnienia przekracza 3 miesiące. Szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy wykazało bardzo niską efektywność zatrudnieniową (4,29%). Przyczyn upatruje się w fakcie, iż w w/wym. kursie biorą udział głównie osoby długotrwale bezrobotne, które utraciły motywację do poszukiwania pracy oraz osoby nieposiadające doświadczenia w poszukiwaniu pracy. Udział w takim szkoleniu nie daje również konkretnych uprawnień czy umiejętności, uczy jedynie jak skutecznie poszukiwać zatrudnienia.

Szkolenia indywidualne cechują się wyższą efektywnością zatrudnieniową (46,49%) niż szkolenia grupowe (13,29% – w tym szkolenia w Klubie Pracy). Jest to spowodowane faktem, iż wnioskujący o szkolenie indywidualne, posiadali zapewnienie zatrudnienia od przyszłego pracodawcy po ukończeniu danego kursu. Część z nich deklarowała podjęcie własnej działalności gospodarczej, a jeszcze inni przedstawiali oferty pracy, wskazując, iż jest zapotrzebowanie na rynku na osoby z danymi kwalifikacjami czy umiejętnościami. Jednakże nie wszyscy pracodawcy, wywiązali się z wcześniej złożonej deklaracji zatrudnienia, a osoby bezrobotne nie zrealizowały wcześniejszej deklaracji podjęcia własnej działalności gospodarczej, co wpłynęło na niższy niż zakładano stopień efektywności zatrudnieniowej.

Czynnikiem obniżającym efektywność po odbytych szkoleniach jest fakt, iż osoby posiadające uprawdopodobnienie zatrudnienia, musiały być skierowane na kilka szkoleń, w związku z czym po ukończeniu pierwszego szkolenia nie mogły podjąć zatrudnienia. Całkowity czas uzyskania kwalifikacji przekraczał 3 miesiące, co dyskwalifikowało ujęcie takiego podjęcia zatrudnienia w efektywności (np. kurs prawa jazdy połączony z kwalifikacją wstępną).

Uwzględniając dłuższy czas niż 3 miesiące po ukończonych szkoleniach można zauważyć wzrost efektywności szkoleń, która kształtuje się na wyższym poziomie i wynosi 58,84% (w tym po szkoleniach indywidualnych finansowanych z: Funduszu Pracy – 74,14%, Rezerwy Ministra dla osób zwolnionych z zakładu pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników w 2013 roku – 71,19%, Rezerwy Ministra dla osób powyżej 50 roku życia zarejestrowanych min. 6 miesięcy – 40% oraz po szkoleniach grupowych finansowanych ze środków EFS – 47,95% oraz po szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy – 37,14%).

Jedną z przyczyn mniejszej liczby podjęć pracy jest również fakt, iż osoby skierowane na

szkolenie z zakresu prawa jazdy lub pracownika ochrony fizycznej napotykają na trudności związane ze zdaniem egzaminu państwowego, wydłużając tym samym czas nabycia uprawnień, przekraczający w tej sytuacji okres 3 miesięcy.

Przedstawiona efektywność zaniżana jest także koniecznością oczekiwania na terminy egzaminów i licencji po ukończonych szkoleniach (np. licencja pracownika ochrony fizycznej), a także oczekiwaniem na wydanie stosownych dokumentów przez uprawnione organy.

Istotnymi czynnikami obniżającymi efektywność zatrudnieniową, zaobserwowanymi na podstawie przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami, są także: sezonowy charakter przedsiębiorstw (budownictwo, transport, ogrodnictwo), załamanie się rynku, a co za tym idzie pogorszenie się sytuacji ekonomicznej firm oraz konieczność ograniczenia zatrudnienia, w związku z czym nie są oni w stanie wywiązać się ze złożonej deklaracji zatrudnienia osoby bezrobotnej po przeszkoleniu.

Najwyższą – 100% efektywność odnotowano na szkoleniach indywidualnych:

1. Dróżnik przejazdowy,
2. Manewrowy,
3. Kurs instruktora tańca,
4. Kurs krawiectwa z projektowaniem ubioru,
5. Kurs kosmetyczny,
6. Kompleksowe projektowanie 3D w produktach Autodeskowych,
7. Monter rusztowań budowlano – montażowych metalowych,
8. Kurs przygotowujący do egzaminu kwalifikacyjnego na stanowisku eksploatacji do 1 kV – grupa I,
9. Transport drogowy taksówką,
10. AutoCAD – poziom zaawansowany
11. Kurs instruktora rekreacji ruchowej specjalność jazda konna,
12. Auditor wiodący systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg ISO 27001:2007 (Akredytacja IRCA),

jednakże, na w/wym. szkolenia skierowane były pojedyncze jednostki (max. 5 osób). Przy pozostałych szkoleniach efektywność wahała się w granicy od 12,5% do 82,61% (szkolenia: Spawanie MAG, MIG, TIG, gazowe; Operator/programista obrabiarek CNC; Szkolenie okresowe kierowców w zakresie przewozu rzeczy; Operator ładowarki, koparko-ładowarki, koparki, spycharki; Pracownik ochrony fizycznej I, II stopnia; Kwalifikacja wstępna do wykonywania przewozu rzeczy/osób; Operator wózków jezdniowych; Kurs księgowości od podstaw do samodzielnego księgowego; Prawo jazdy kat. C, C+E, D po B, Nowoczesny sprzedawca. Natomiast szkolenia takie jak: Brukarz; Operator podestów ruchomych na podwoziu samochodowym; Szkolenie z podstaw rysunku i tatuowania; Magazynier (bez obsługi wózków jezdniowych; Kurs obsługi aplikacji Autodesk dedykowanych dla branży architektoniczno – budowlanej: Revit, 3ds Max Design; Specjalista ds. pozyskiwania funduszy unijnych; Bukieciarz; Magazynier; Opiekunka; Archiwista osiągnęły zerową efektywność.

Wśród szkoleń grupowych najwyższą efektywnością wykazało się szkolenie Spawanie MAG MIG, osiągając wskaźnik 55,56%. Lista rankingowa efektywności wszystkich szkoleń grupowych przedstawia się następująco:

1. Spawanie MAG MIG,
2. Magazynier,
3. Operator koparko – ładowarki w klasie III,
4. Nowoczesny sprzedawca,
5. Pracownik kadrowo – płacowy.

Analizując anonimowe ankiety ewaluacyjne wypełniane przez uczestników szkoleń można stwierdzić, iż osoby te wyrażają zadowolenie ze szkoleń organizowanych przez powiatowy urząd pracy. Ogólna ocena szkoleń jest pozytywna.

Reasumując szkolenia indywidualne i grupowe organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu spełniają oczekiwania i wymagania osób bezrobotnych/poszukujących pracy w nich uczestniczących. Opiniodawcy w większości nie mają zastrzeżeń, co do szkoleń, na

które zostali skierowani. Pozytywnie oceniają wykładowców prowadzących zajęcia i przydatność wykorzystywanych na szkoleniach materiałów dydaktycznych oraz tematykę zajęć. Ankietowani w większości nie wprowadziliby zmian. Jedynie część grupy kursantów ze szkolenia "Pracownik kadrowo – płacowy", wskazała potrzebę zwiększenia liczby godzin praktycznych. Pozostałe grupy szkoleniowe nie miały większych zastrzeżeń.

*Dyrektor Powiatowego Urzędu
Pracy w Oświęcimiu
mgr Wiesława Drabek - Polek*

*Opracowanie: Anna Bielecka – specjalista ds. rozwoju zawodowego - stażysta
Izabela Staroń – specjalista ds. rozwoju zawodowego*